

Toelichting 38^e begrotingswijziging 2025

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

1. Afkoop erfpachtrechten: € 230.000 V

Conform de beleidsuitgangspunten in de op 3 april 2024 vastgestelde nota grondbeleid 2024-2027 zijn 18 lopende erfpachten afgekocht. Dit resulteert erin dat het geraamde opbrengstbudget voor verkoop gronden dit jaar met van € 230.000 kan worden verhoogd.

2. Dividend deelnemingen: € 476.084 V

Over het boekjaar 2024 is van de NV Port of Harlingen € 672.360 dividend ontvangen, dit is € 504.360 meer dan geraamd. Van NV Fryslân Miljeu is € 23.724 dividend ontvangen over 2024, dit is 28.276 minder dan geraamd. Per saldo resulteert een voordeel van € 476.084.

3. OZB opbrengst niet-woningen € 51.000 N

Bij de bepaling van de OZB gebruiker van niet-woningen is onterecht de WOZ van grond meegenomen. Tezamen met een aantal overige correcties van o.a. voorgaande jaren resulteert dit in een nadeel van € 51.000.

4. Parkeerbelasting: € 206.000 N

De in de eerste viermaandelijke financiële rapportage 2025 meegenomen verhoging van de opbrengstraming parkeerbelasting als gevolg van de in 2025 gestarte pilot scanauto is te groot geweest en dient neerwaarts bijgesteld te worden. Deels komt dit omdat in de eerste maanden nog geen aanslagen zijn opgelegd.

De in de genoemde rapportage meegenomen kostenraming van de scanauto kan ook worden verlaagd. Per saldo resulteert een bijstelling van € 206.000 nadelig.

5. Algemene uitkering gemeentefonds: € 2.396.000 V

In deze 2e 4-maands zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2025 en septembercirculaire 2025 verwerkt. De algemene uitkering is op basis van deze circulaire met € 2.733.000 naar boven bijgesteld voor wat betreft jaarschijf 2025. Een aantal specifieke uitkeringen worden gereserveerd voor het doel waarvoor ze zijn uitgekeerd, waardoor per saldo een voordeel van € 2.396.000 overblijft:

Meicirculaire 2025	€ 1.326.000
reservering Invoeringskosten Omgevingswet	€ - 94.000
reservering Alleenverdienersproblematiek	€ - 27.000
reservering IBO Problematische schulden	€ - 22.000
Septembercirculaire 2025	€ 1.407.000
reservering Implementatie Participatiewet in Balans	€ - 43.000
reservering Verkiezingen Tweede Kamer	€ - 53.000
reservering Versterking Omgevingsveiligheidsdiensten	€ - 6.000
reservering Aanpak ondermijning zeehavens	€ - 65.000
reservering Spreidingswet	€ - 27.000

Totaal	€ 2.396.000

Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij naar de raadsinformatiebrieven die de raad over beide circulaire heeft ontvangen.

6. Onvoorzien structureel 2025: € 35.000 V

Het gereserveerde bedrag voor onvoorziene structurele lasten is in 2025 niet aangesproken.

7. Nabetaaling BTW 2020-2023: € 262.387 N

Door het fiscaal adviesbureau EFK is controle uitgevoerd op de gemeentelijke verwerking van de btw in de jaren 2020 t/m 2023. Deze controle heeft geresulteerd in nog aan te vullen, btw/bcf-bedragen over de jaren 2020 t/m 2023 voor in totaal een te betalen bedrag van € 230.187. Over een deel hiervan berekent de belastingdienst een rente-naheffing. Deze rente is door EFK geraamd op € 32.200.

Programma 2 Veiligheid

8. Bijdrage aan de Veiligheidsregio Fryslân: € 14.275 V

De jaarrekening 2024 van de VRF sluit met een positief resultaat. In dit resultaat is tevens meegenomen het te verrekenen bedrag voor scenario 3 en het resultaat op treasury. In de kaderbrief 2024-2027 is destijds afgesproken om de definitieve indexatie op de loon-en prijscompensatie te bepalen op basis van de werkelijke compensatie die de gemeenten daarvoor via het gemeentefonds hebben ontvangen over de jaren 2022,2023 en 2024. Deze afspraak heeft de naam scenario 3 gekregen. Bij een verschil wordt dit met de gemeenten verrekend. De aanleiding voor scenario 3 was de hoge inflatie als gevolg van de oorlog in Oekraïne en het dichtdraaien van de gaskraan in Rusland. Over 2024 leidt dit tot een voordeel.

De afrekening van de rente is gebaseerd op de financiële verordening. De basis voor de raming van de rentekosten is de financieringsbehoefte op basis van het vastgestelde meerjareninvesteringsplan (MIP). Daarbij wordt een inschatting gemaakt van de marktrente. Het werkelijke financieringsresultaat wordt na afloop van het jaar verrekend. Dit leidt eveneens tot een voordeel over 2024.

Per saldo wordt een bedrag van € 14.275 terugbetaald aan de gemeente.

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

9. Lokale Inclusie Agenda, verbeteren mobiliteit straten en gebouwen: € 9.000 N

In het kader van de Lokale Inclusie Agenda, die als doel heeft het zoveel mogelijk wegnemen van belemmeringen voor mensen met een handicap, beperking of chronische aandoening, wordt een budget van € 9.000 beschikbaar gesteld voor maatregelen gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid van straten en gebouwen.

10. Verkeersmaatregelen ter vergroting verkeersveiligheid: geen financiële gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

Van het Rijk heeft de gemeente een bijdrage van €171.157 ontvangen in het kader van de Regeling specifieke uitkering verkeersmaatregelen 2025-2030. Deze gelden gaan ingezet worden voor kruispuntplateaus, drempels op 30 km/uur-wegen en bermverhardingen.

11. Aanschaf rijntappen Willemshaven: geen financieel gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

Voor het ontvangen van de cruiseschepen zijn in de Willemshaven in het afgelopen jaar een aantal rijntappen geplaatst. De kosten hiervan bedroegen € 26.000. De jaarlijkse kapitaallast ad € 1.300 wordt door middel van een begrotingswijziging geraamd in de begroting 2026 en vanaf 2027 structureel in de begroting opgenomen.

12. Voorziening damwanden zoet en voorziening bruggen: geen gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

Sinds 2020 worden de kapitaallasten van de vernieuwingen en renovaties (levensduur verlengend) in het beheerplan damwanden zoet en het beheerplan bruggen gedekt uit de voor deze beheerplannen aangehouden voorzieningen. Ook in de vorig jaar door de gemeenteraad vastgestelde beheerplannen is dit gebeurd voor alle investeringen in het beheerplan 2025-2039.

Door de accountant die de jaarrekening 2024 heeft gecontroleerd is deze systematiek afgekeurd vanwege strijdigheid met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Om toch vast te houden aan het in Harlingen gehanteerde uitgangspunt dat de gemeentelijke kapitaalgoederen op orde dienen te zijn en dat daarom alle kosten in de beheerplannen structureel gedekt dienen te worden in de begroting, wordt deze systematiek gecontinueerd, alleen nu door middel van een nieuwe reserve, de reserve 'beheerplannen damwanden zoet en bruggen'. De vrijvallende bedragen in de beide voorzieningen, een bedrag van € 1,6 miljoen, wordt daarom in de jaarrekening 2025 overgeheveld naar deze reserve en de beschikkingen over en de dotaties aan de genoemde voorzieningen lopen ingaande 2025 via de nieuwe reserve.

Voor de exploitatie loopt deze exercitie budgetneutraal.

Programma 4 Economie

13. Poort naar Noardwest: geen gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

Binnen de Regio Deal is voor het toeristisch informatiepunt (TIP) Harlingen een rijksbijdrage van € 25.000 toegekend. Dit bedrag wordt ingezet voor het versterken van de online informatievoorziening en voor productontwikkeling, zoals nieuwe routes en arrangementen. De uitvoering hiervan ligt bij de citymarketingformatie van de gemeente.

Door deze inzet kan het TIP zich meer richten op zijn rol als gastheer en het beheer van de locatie. De bijdrage sluit aan bij het eerder door de gemeenteraad vastgestelde voorstel over de regiomarketing en het meerjarenplan Visit Noardwest Fryslân, waarin al € 40.000 is gereserveerd om de verbinding tussen Harlingen en het omliggende platteland te versterken.

Het bedrag van € 25.000 dat wij meenemen in deze 2e viermaandelijke rapportage is een aanvulling hierop, zodat we zowel lokaal als regionaal onze inzet hierop kunnen plegen. Het gaat hier derhalve om uitvoering van bestaand beleid.

Programma 5 Onderwijs

14. Subsidie Sport Fryslân: € 99.298 V

Een deel van de begrote subsidie aan Sport Fryslân voor combinatiefunctionarissen kan worden verantwoord onder de SPUK GALA regeling. Hierdoor kan op dit budget een bedrag van € 99.298 aan begrote subsidie vrijvallen.

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

15. Subsidie Connexa: € 9.715 V

De subsidie aan Connexa voor participatie van nieuwkomers is lager vastgesteld dan in de begroting is opgenomen. De reden voor dit verschil is dat ten tijde van het opstellen van de begroting Connexa een hoger bedrag had verwacht. Een bedrag van € 9.715 kan vrijvallen.

16. Vervangen pupillenveld Oosterportpark: geen gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

In 2024 is door de gemeenteraad een investeringsbudget van € 242.000 (inclusief btw) beschikbaar gesteld voor de vervanging van het pupillenveld Oostersportpark. Dit budget is niet toereikend gebleken, een aanvullend budget van € 35.000 is noodzakelijk. Dit leidt tot een iets hogere structurele kapitaallast ingaande 2026 (€ 2.650).

De oorzaak van de hogere kosten zijn gelegen in hogere kosten grondonderzoek en noodzakelijke verplaatsing van verenigingsopslag om de aannemer het werk te kunnen laten uitvoeren.

17. Aanschaf plantsoenmaaier: € 6.800 V

In het in de programmabegroting 2025 door de gemeenteraad vastgestelde investeringsprogramma is de vervanging van de huidige plantsoenmaaier meegenomen voor een bedrag van € 130.000. De aankoopkosten zijn uiteindelijk uitgekomen op € 149.900, zodat een aanvullend investeringsbudget van € 19.900 benodigd is. De hogere aanschafkosten leiden tot een iets hogere kapitaallast (€ 3.191) ingaande 2026 dan nu geraamd in de begroting 2026.

De inruilopbrengst van de huidige maaier, een bedrag van € 6.800, komt als eenmalige bate ten gunste van de exploitatie 2025.

18. Aanbesteding zwembad: € 45.000 N

De begeleiding van het aanbestedingstraject voor het beheer en de exploitatie van het zwembad 't Derde Haad voor de komende 10 jaar door Synarchis BV en de juridische advisering voor dit traject hebben € 45.000 gekost.

19. Aanvullend budget voetpad rondje Midlum: geen gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

In de begroting 2024 is door de gemeenteraad een budget van € 64.750 beschikbaar gesteld voor het realiseren van een voetpad 'rondje Midlum'.

In overleg met dorpsbelang Midlum is het oorspronkelijke tracé van het voetpad gewijzigd. Hierdoor moet een dam worden verplaatst en is het voetpad verbreed met 30 cm tot 1,5 m, waardoor het pad beter toegankelijk voor personen met een handicap. Het plan is als laatste voorgelegd aan de projectontwikkelaar van de nieuwe woonwijk van Midlum.

Door deze wijziging is het budget van € 64.750 niet toereikend en dient het budget verhoogd te worden met € 21.550. Dit leidt tot een iets hogere structurele kapitaallast ingaande 2026 (€ 1.500).

Programma 7 Sociaal domein

20. Dienst SoZaWe NWF 1e burap 2025 € 598.059 V

In de begroting van de gemeente Harlingen is via de 1e 4-maands rapportage de herziene begroting van de Dienst over 2025 verwerkt.

In de zomer ontvingen wij de 1e burap van de Dienst met daarin een nieuwe prognose van de kosten sociaal domein over 2025, gebaseerd op de periode januari t/m maart.

Deze cijfers worden nu verwerkt in deze 2e 4-maands. We zien een voordeel van € 598.059 t.o.v. de herziene begroting, met name ontstaan door een neerwaartse bijstelling van de verwachte uitgaven voor de bijstand.

Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de 1e burap en de update van de Dienst die als bijlage is toegevoegd.

21. Dienst SoZaWe NWF definitieve jaarrekening 2024 € 102.541 N

In de jaarrekening van de gemeente Harlingen is de voorlopige jaarrekening van de Dienst over 2024 verwerkt. Inmiddels is de definitieve jaarrekening over 2024 van de Dienst ontvangen. Deze laat een extra nadeel zien van € 102.541 t.o.v. de voorlopige jaarrekening. Omdat dit niet meer in de jaarrekening van de gemeente Harlingen kon worden verwerkt, komt dit nadeel nu via deze 2^e 4-maands ten laste van boekjaar 2025. Voor een toelichting op het verschil verwijzen wij naar de definitieve jaarrekening die inmiddels ter kennisname naar de raad is gestuurd.

22. Hogere bijdrage GR NWF (vanwege hogere rijksvergoeding WSW) € 181.157 N

In de meicirculaire 2025 is de rijksvergoeding voor de WSW verhoogd. Voor Harlingen betekent dit een extra bedrag van in totaal € 202.799. Dit bestaat uit € 183.078 voor loon- en prijscompensatie en € 19.721 aan extra middelen voor sociale infrastructuur en een tijdelijke compensatie. De loon- en prijscompensatie wordt volledig doorgegeven aan de GR Fryslân-West. Over de inzet van de overige middelen (19.721) wordt nog overleg gevoerd met de GR; deze worden voorlopig gereserveerd.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur van de GR besloten € 280.000 van het eigen vermogen uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Voor Harlingen betekent dit een ontvangst van € 21.642.

Per saldo wordt in deze tweede viermaandsrapportage een hogere bijdrage aan de GR Fryslân-West opgenomen van € 181.157.

23. Definitief budget uitkeringen (BUIG) en loonkostensubsidies (LKS) 2025 € 562.480 V

Het definitieve macrobudget 2025 voor bijstand en LKS is op 1 oktober 2025 door het Rijk bekend gemaakt en bedraagt € 7.779,8 miljoen. Dit definitieve macrobudget is € 301,1 miljoen hoger dan het voorlopige macrobudget 2025 en € 439,6 miljoen hoger dan het definitieve macrobudget 2024 (beide zijn bekendgemaakt op 1 oktober 2024).

Voor Harlingen is de verhoging € 562.480 t.o.v. het voorlopig budget van mei dit jaar. De totale BUIG uitkering bedraagt nu € 9.027.176.

Aan de kostenkant zien we in de 1e burap van de Dienst en verlaging van de prognose voor de kosten bijstand van € 375.000 tot € 8.603.000. Dat is ruimschoots onder de BUIG uitkering.

24. Eenmalige SPUK doorstroomlocaties: geen gevolgen voor het exploitatiesaldo 2025

Het Ministerie van Asiel en Migratie heeft via een SPUK een financieringsregeling opengesteld om tijdelijke doorstroomlocaties te ondersteunen, waar gemeenten statushouders huisvesten. Het biedt financiële ondersteuning, zoals een dagelijkse uitkering per persoon en extra vergoedingen voor gemeenten om de kosten van huur, exploitatie, inventaris en begeleiding te dekken. Doel is om statushouders sneller te laten uitstromen uit asielopvang, zodat ze kunnen starten met inburgeren en participeren in de samenleving. Harlingen heeft deze SPUK aangevraagd en een bedrag van € 29.280 toegekend gekregen. Het uitgeven van dit bedrag wordt vooralsnog ook in 2025 begroot, waardoor deze SPUK budgetneutraal is.

25. Noodopvang vluchtelingen Oekraïne 2025 € 813.194 V

Net als in 2024 hebben gemeenten ook in 2025 op basis van de “Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne” ter dekking van de kosten voor gemeentelijke opvang (GO) recht op een normbedrag per dag per gerealiseerde opvangplek. Voor 2025 is dit bedrag € 44 (2024: € 61). Momenteel zijn in de gemeente Harlingen op zo’n 7 opvanglocaties 114 plekken gerealiseerd. Deze plekken zijn het gehele jaar beschikbaar. Gerekend met 365 dagen opvang is het normbedrag hiervoor € 1.798.720.

Er bestaat ook recht op vergoeding voor particuliere opvang (PO). Het normbedrag hiervoor is € 48 (2024: € 92) per geregistreerde persoon per maand. Momenteel zijn in de gemeente Harlingen op zo’n 8 locaties 9 personen opgevangen. Gerekend met een duur van 12 maanden opvang is het normbedrag hiervoor € 5.184.

Daarnaast bestaat er recht op vergoeding door het Rijk van door de gemeente beschikbaar gesteld leefgeld ten behoeve van voedsel, kleding en andere persoonlijke uitgaven, tenzij de ontheemde inkomsten uit arbeid heeft. De Dienst keert voor ons dit leefgeld uit en prognosticeert het totaal voor 2025 op € 70.000. Sinds dit jaar betalen de Oekraïners hiervoor ook een eigen bijdrage. Het totaal hiervan wordt geprognosticeerd op € 66.000, waardoor per saldo hiervoor € 4.000 in de voorschotaanvraag is opgenomen.

Bij het van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is al met al dan ook een voorschot aangevraagd van € 1.807.904.

De kosten die de gemeente over 2024 verwacht te maken voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn vooralsnog begroot op € 1.000.000.

Daarnaast is nog een kleine navergoeding van € 5.290 ontvangen over 2024.

Bij deze 2e 4-maands kan dan ook een resultaat op deze regeling begroot worden van € 1.807.904 + 5.290 – 1.000.000 = 813.194. De definitieve afrekening volgt bij de jaarrekening.

26. Voorlopig resultaat Beschermd Wonen: € 300.000 V

In navolging van 2024 verwacht Sociaal Domein Fryslân (SDF) ook in 2025 een fors resultaat op Beschermd Wonen (BW). In 2024 was dat resultaat ongeveer € 13 mln. SDF schat in dat het resultaat in 2025 voorzichtigheidshalve tussen de € 10 mln. - € 12 mln. zal uitkomen. SDF neemt daarbij aan dat de stijging van het aantal cliënten dat in 2024 werd gezien, doorzet in 2025 en dat ook de tarieven verder zullen stijgen.

Het aandeel van Harlingen in dit resultaat zal naar verwachting op zo’n € 300.000 uitkomen. Vooralsnog is dit resultaat incidenteel met het oog op de nieuwe inkoop per 2026 en de geplande (door)decentralisatie per 1 januari 2027 met daarbij de invoering van het objectieve verdeelmodel en woonplaatsbeginsel.

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

27. Bijdrage aan de FUMO: € 11.039 N

Het jaarrekeningsaldo 2024 van de FUMO sluit met een negatief saldo. Met het oog op het weerstandsvermogen van de FUMO is het nadelige resultaat over 2024 in rekening gebracht bij de deelnemers conform de verdeelsleutel van de totale begrote deelnemersbijdrage. Voor Harlingen betekent dit dat een bedrag van € 11.039 in rekening is gebracht.

Overig

28. Vrijval gereserveerde lasten: € 217.889 V

In de begroting 2025 zijn diverse lasten gereserveerd voor nieuwe investeringen en aanvullende exploitatielasten (exploitatie jachthavens, uitbreiding Waddenhal, het raadsbudget ad € 1 ton). Een deel van deze nieuwe investeringen wordt dit jaar niet meer

uitgevoerd of wordt in de loop van 2025 uitgevoerd, waardoor nog niet wordt afgeschreven op deze investering. Het gaat met name om vervangingsinvesteringen buitendienst. Ook op de gereserveerde exploitatielasten wordt in 2025 voor een groot deel geen beroep gedaan. Totaal leidt dit tot een eenmalig voordeel van € 217.889.

29. Vrijval afschrijvingen: € 50.909 V

Voor een aantal investeringsbudgetten, waarop in de begroting 2025 al wordt afgeschreven, worden dit jaar nog uitgaven gedaan, omdat het werk nog niet is afgerond. Gevolg is dat er in de jaarrekening 2025 geen afschrijving zal plaatsvinden. Het gaat met name om lopende investeringen in wegen en in het eilandparkeren. Dit leidt tot een eenmalig voordeel in de gemeentebegroting. Totaal gaat het om een bedrag van € 115.774.

Voorts dienen op grond van de in 2025 door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening alle bestaande en toekomstige investeringen lineair afgeschreven te worden. De tot en met 2024 annuïtair afgeschreven investeringen worden daarom ingaande 2025 lineair afgeschreven. Dit leidt tot een extra afschrijvingslast van € 64.865.

Recapitulatie 38^e begrotingswijziging 2025

1.	Afkoop erfpachtrechten	€ 230.000 V
2.	Dividend deelnemingen	€ 476.084 V
3.	Opbrengst OZB niet-woningen	€ 51.000 N
4.	Parkeerbelasting	€ 206.000 N
5.	Algemene uitkering gemeentefonds	€ 2.396.000 V
6.	Onvoorzien structureel 2025	€ 35.000 V
7.	Nabetaling btw 2020-2023	€ 262.387 N
8.	Bijdrage aan de Veiligheidsregio Fryslân	€ 14.275 V
9.	Verbeteren mobiliteit in kader van Lokale Inclusie Agenda	€ 9.000 N
14.	Subsidie Sport Fryslân	€ 99.298 V
15.	Subsidie Connexa	€ 9.715 V
17.	Aanschaf plantsoenmaaier	€ 6.800 V
18.	Aanbesteding zwembad	€ 45.000 N
20.	Dienst SoZaWe NWF 1 ^e burap 2025	€ 598.059 V
21.	Dienst SoZaWe NWF definitieve jaarrekening 2024	€ 102.541 N
22.	Hogere bijdrage GR NWF	€ 181.157 N
23.	Definitief budget uitkeringen en loonkostensubsidies 2025	€ 562.480 V
25.	Noodopvang vluchtelingen Oekraïne 2025	€ 813.194 V
26.	Voorlopig resultaat Beschermd Wonen	€ 300.000 V
27.	Bijdrage aan de FUMO	€ 11.039 N
28.	Vrijval gereserveerde lasten	€ 217.889 V
29.	Vrijval afschrijvingen	€ 50.909 V
		€ 4.941.579 V